

**3100 SAYILI KANUNUN 1 İNCİ MADDESİNİN 3 ÜNCÜ FIKRASI UYARINCA
MALİYE BAKANLIĞINCA YAYIMLANAN GENEL TEBLİĞLERLE ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZ KULLANMA MECBURİYETİ DIŞINDA
BIRAKILANLAR**

I- 9.2.1985 tarih ve 18661 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 Seri No.lu Genel Tebliğin IV üncü bölümü ile Mecburiyet Dışında Bırakılanlar	
<p>Gazete, dergi ve benzeri periyodik yayınların satışı faaliyeti uğraşanlar.</p> <p><i>(Münhasıran gazete, dergi ve benzeri periyodik yayınların satışı yapan mükellefler bu satışlarını fatura, perakende satış fişleri (ödeme kaydedici cihaz kullanılıyor ise bu cihazlara ait fişlerle) veya dip koçanlı perakende satış fişleri ile belgelendirebileceklerdir. 206.No.lu VUK Genel Tebliği D/2)</i></p> <p><i>Adı geçen mükellefler diledikleri takdirde söz konusu emtia satışlarını 143 ve 173 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde belirtilen şekilde toplu fatura ile de belgelendirebileceklerdir.</i></p>	

II- 21.4.1985 tarih ve 18732 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2 Seri No.lu Genel Tebliğin 1 inci bölümü ile Mecburiyet Dışında Bırakılanlar	
<p>1- Bankacılık ve sigortacılık hizmetleri ile uğraşanlar,</p>	<p>Söz konusu istisna yalnızca anılan faaliyetlere münhasır olup, bunun dışındaki faaliyetler için cihaz kullanımı mecburidir.</p>
2- PTT hizmetleri ile uğraşanlar,	
3- Kara, Hava, Deniz ve Demiryolları ile yapılan yolcu ve yük taşımacılığı işi ile uğraşanlar,	
4- Giriş bileti karşılığı verilen hizmetler ile uğraşanlar,	
5- Eğitim, Öğretim ve Kreş işletmeciliği işi ile uğraşanlar,	
6- Spor-Toto, Milli Piyango, At Yarışları ile diğer müşterek bahis ve talih oyunları bayiliği işi ile uğraşanlar,	
7- Elektrik, Su ve Havagazı işletmeciliği işi ile uğraşanlar,	

III- 7.5.1988 tarih ve 19807 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 12 Seri No.lu Genel Tebliğin 1 inci bölümü ile Mecburiyet Dışında Bırakılanlar	
<p>1- Tarım alet ve makinalarının satışı işi ile uğraşanlar <i>(Ayrıca yedek parça satılmaması şartıyla).</i></p>	<p>Münhasıran anılan faaliyetlerle uğraşan mükelleflerin, Vergi Usul Kanununun ilgili hükümlerinde belirtilen fatura veya perakende satış fişlerini düzenlemeleri şartıyla ödeme kaydedici cihazları kullanma mecburiyetinin dışında bırakılmaları uygun görülmüştür.</p>
<p>2- Posta pulu, jeton ve 3468 sayılı Kanuna göre verilen ruhsat tezkeresine dayanılarak yapılan pul ve kıymetli kağıtların satışı işi ile uğraşanlar,</p>	
<p>3- Şehir içi toplu taşımacılıkta kullanılan abonman biletlerinin satışı ile uğraşanlar,</p>	<p>Muafiyet durumu münhasıran ve sadece söz konusu mal ve hizmetlerin ticari faaliyeti ile uğraşanlara ilişkin olup, bu mal ve hizmetler dışında kalan diğer mal ve hizmetlerin ticareti faaliyeti ile de işgal olunması halinde, fatura vermek mecburiyetinde bulunmayan mal satışları ve hizmet ifalarının tamamını kapsayacak şekilde ÖKC kullanım mecburiyeti bulunacaktır.</p>
<p>4- Elektrik, Su, Havagazı ve Kalorifer tesisatçılığı faaliyeti ile uğraşanlar, <i>(Aynı zamanda tesisat malzemeleri satışı da yapanlar hariç).</i></p>	
<p>5- Terzilik faaliyeti ile uğraşanlar <i>(Aynı zamanda kumaş ticaretinde bulunanlar hariç).</i></p>	

IV- 1.5.1990 tarih ve 20505 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 23 Seri No.lu Genel Tebliğ ile Mecburiyet Dışında Bırakılanlar	
<p>1- Marangozlar <i>(Mobilyacılar hariç tutulmak şartıyla, ağacı bilfiil işleyerek eşya haline getirip satanlar ile ağaçtan yapılmış deniz taşıtlarının onarımı işiyle uğraşanlar).</i></p>	<p>Münhasıran anılan faaliyetlerle uğraşan mükelleflerin, Vergi Usul Kanununun ilgili hükümlerinde belirtilen fatura veya perakende satış fişlerini düzenlemeleri şartıyla ödeme kaydedici cihazları kullanma mecburiyetinin dışında bırakılmaları uygun görülmüştür.</p>
<p>2- Mermerciler <i>(Süs eşyaları hariç tutulmak şartıyla mermeri işleyerek satanlar).</i></p>	<p>Muafiyet durumu münhasıran ve sadece söz konusu mal ve hizmetlerin ticari faaliyeti ile uğraşanlara ilişkin olup, bu mal ve hizmetler dışında kalan diğer mal ve hizmetlerin ticareti faaliyeti ile de işgal olunması halinde, fatura vermek mecburiyetinde bulunmayan mal satışları ve hizmet ifalarının tamamını kapsayacak şekilde ÖKC kullanım mecburiyeti bulunacaktır.</p>
<p>3- Yorgancılar ve hallaçlar <i>(Aynı zamanda yorgan alım satımı yapanlar hariç).</i></p>	

V- 17.11.1990 gün ve 20698 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 206 Sıra No.lu VUK Genel Teğliğin (D) ve (F) bölümleri ile;	
<p>1- Kahvehane ve Çayocağı İşletmecileri</p> <p>(Kahvehaneler, satışlarının tamamını "Adisyon Tipi Perakende Satış Fişi", Çayocakları ise satışlarının tamamını "Fatura" veya "Dipkoçanlı Perakende Satış Fişi" ile belgelendirmeleri şartıyla)</p>	<p>ÖKC kullanmayan kahvehaneler "Adisyon Tipi Perakende Satış Fişi" ile, ÖKC kullanan kahvehaneler ise, bu işletmelerindeki satışlarını münhasıran ödeme kaydedici cihaz fişiyle belgelendireceklerdir (VUK GT: 209)</p> <p>Ödeme kaydedici cihaz kullanan kahvehaneler, müşterinin çay, kahve ve meşrubat siparişlerini yerine getirirken, her sipariş için ödeme kaydedici cihaz fişi verme yerine hizmetin tamamlanıp, müşterinin hesabını ödemesi sırasında ödeme kaydedici cihaz fişi verebileceklerdir. Ancak, dileyenler her sipariş için ayrı ayrı ödeme kaydedici cihaz fişi verebileceklerdir. (VUK GT: 212)</p> <p>Ödeme kaydedici cihaz kullanmayan kahvehaneleri işleten mükellefler ise münhasıran bu işletmelerdeki satışlarını, 209 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde yer alan açıklamalara göre adisyon tipi perakende satış fişi ile belgelendirmeye devam edeceklerdir. (VUK GT: 212)</p> <p>Çay ocaklarını işleten mükellefler münhasıran sözkonusu işletmelerdeki, satışlarını fatura ile de belgelendirebileceklerdir. (VUK GT: 212)</p> <p>Çay ocaklarında müşterilerine marka verilmesi suretiyle çay, kahve ve meşrubat satışı yapılması halinde, müşteriler için ayrı fiş kesilmesi yerine, müşteriye verilen her parti marka için Vergi Usul Kanununun 232 nci maddesinin son fıkraya hükmü gereğince fatura düzenlenebilecektir. Bununla birlikte, çay ocaklarının müşterilerine perakende olarak çay, kahve ve meşrubat satışı yapmaları halinde de, hizmetin tamamlanıp hesabın ödemesi sırasında, ödeme kaydedici cihaz fişi vermek veya dip koçanlı perakende satış fişi düzenlemek suretiyle bu satışlar belgelendirilecektir. (VUK GT: 212)</p>
<p>2- Demirciler (Tornacı, tesfeyici, frezeci ve kaynakçılar dahil, süs eşyası yapanlar hariç olmak üzere, demiri ve demirden mamul maddeleri, sıcak veya soğuk olarak dövme, doğramak, kaynak yapmak veya sair şekillerde işlemek suretiyle faaliyet gösterenler).</p>	<p>Muafiyet durumu münhasıran ve sadece söz konusu hizmetlerle uğraşanlara ilişkin olup, bu hizmetler dışında kalan diğer mal ve hizmetlerin ticareti faaliyeti ile de işğal olunması halinde, fatura vermek mecburiyetinde olunmayan mal satışları ve hizmet ifalarının tamamını kapsayacak şekilde ÖKC kullanım mecburiyeti bulunacaktır.</p>
<p>3- Alüminyum doğramacıları</p> <p>(Alüminyum kesmek, bükme gibi veya sair şekillerde biflil işleyerek eşya haline getirip satanlar).</p>	
<p>4- İnşaat müteahhitleri</p> <p>(Gayrimenkullerin alım, satım ve inşaa işleri ile uğraşanlar).</p>	
<p>5- Emlak komisyoncuları</p> <p>(Gayrimenkullerin alım, satım ve kiralanmasıyla ilgili işlere tavassut edenler).</p>	
<p>VI- 31.12.1991 gün ve 21098 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 38 Seri No.lu Genel Tebliğ ile Mecburiyet Dışında Bırakılanlar</p> <p>1- 195 sayılı Kanuna göre ilan yayınlama hakkı kazanan gazeteler ile bu gazetelerin baskısını yapan matbaa işletmecileri</p> <p>(Perakende olarak kitap, matbu evrak, kartvizit, düğün davetiyesi ve benzeri şeylerin basım ve satışını yapanlar hariç).</p>	
<p>2- Sanat ürünlerinin satışı ile uğraşan sanat galerileri.</p>	
<p>3- Yedekparça satışı yapmayan aşağıda belirtilen oto sanatkarları, (motorlu kara taşıtlarının bakım ve onarımı ile uğraşanlardan):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oto boya ve kaportacıları, - Oto şase, damper ve karasör tamircileri, - Oto motor yenileme (rektifiye) işiyle uğraşanlar, - Oto sibop yuva taşlamacıları, Motor dikişçileri ve oto döşemecileri, - Oto elektrik, bobinaj ve kilometre tamircileri, - Oto eksoz ve kaynakçıları, - Oto fren tamircileri ile conta ve balatacıları, - Oto makas tamircileri, - Oto rot balans tamircileri ve far ayarçıları, - Oto radyatör ve kalorifer tamircileri, - Oto mazot pompa ayar ve enjektör tamircileri, - Oto camcıları, - Oto motor ve karbüratör tamircileri, - Oto lastik, jant düzeltme ve kriko tamircileri, - Oto devir daim tamircileri, - Oto ziftlemecileri, - Traktör tamircileri, - Motosiklet, mobilet ve triportör tamircileri, - İş makineleri, zirai aletler ve hidrolik tamircileri, - Oto nikalajcıları, - Oto kilit ve yay tamircileri, - Oto plakacıları, - Oto mazot ve benzin depoları tamircileri, - Oto akü tamircileri. 	<p>Muafiyet durumu münhasıran ve sadece söz konusu hizmetlerle uğraşanlara ilişkin olup, bu hizmetler dışında kalan diğer mal ve hizmetlerin ticareti faaliyeti ile de işğal olunması halinde, fatura vermek mecburiyetinde olunmayan mal satışları ve hizmet ifalarının tamamını kapsayacak şekilde ÖKC kullanım mecburiyeti bulunacaktır.</p>

VII- 30.10.1992 gün ve 21390 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 43 Seri No.lu Tebliğ ile Mecburiyet Dışında Bırakılanlar	
1- Şirket veya ortaklık şeklinde teşkilatlanmış tabiipler (Diş, kulak, burun, boğaz ve göz doktoru gibi).	Muafiyet durumu münhasıran ve sadece söz konusu hizmetlerle uğraşanlara ilişkin olup, bu hizmetler dışında kalan diğer mal ve hizmetlerin ticareti faaliyeti ile de işgal olunması halinde, fatura vermek mecburiyetinde bulunmayan mal satışları ve hizmet ifalarının tamamını kapsayacak şekilde ÖKC kullanım mecburiyeti bulunacaktır.
2- Elektrik, elektronik ve mekanik ev aletlerinin bakım ve onarımı işi ile uğraşanlar (Harice ayrıca vedek parça satışı yapılmaması şartıyla).	
3- Oto komisyoncuları (Motorlu kara taşıtlarının alım, satım ve kiralanması ile ilgili işlere tavassut edenler).	

VIII- 15.4.1993 gün ve 21553 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 46 Seri No.lu Genel Tebliğ ile Mecburiyet Dışında Bırakılanlar	
1- Nakliye komisyoncuları	Belirtilen mükellefler hizmet ifaları ve satışlarını genel olarak, Vergi Usul Kanununun 232. maddesine göre fatura ile belgelendirmek mecburiyetinde bulunmaları nedeniyle bu faaliyetlerine münhasır olmak üzere, Vergi Usul Kanununda geçen belgeleri (FATURA) kullanmaları şartıyla, ödeme kaydedici cihazları kullanma mecburiyeti dışında bırakılmıştır.
2- Plastik doğramacları	
3- Mobilyacılar	

IX- 10.2.1994 gün ve 21845 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 49 Seri No.lu Genel Tebliğin (A) bölümü ile Mecburiyet Dışında Bırakılanlar	
1- Ağaç işleri ile uğraşanlardan; - Keresteciler, - Doğramacılar, - Dülgerler, - İskeletçiler (sandalye, koltuk vb.), - Döşemeciler, - Hızarcılar ve bıçkıcular, - Sandıkçılar ve ambalajcılar, - Oymacı, tornacı ve ağaç oyuncakçıları, - Parkeçiler, - Cilacı, lakeci ve poliesterciler, - Aksesuarcılar (sehpa, zigon sehpa, TV sehpa, abajur vb.), - Dekorasyoncular, - Karasörcüler (at arabası, römork, kamyon kasası vb.), - Elek kasnağı, askı, makara, mandal ve bastoncular, - Sepetçiler, sapçılar, - Mobilya imalat ve satıcıları (plastik veya sair maddelerden mobilya eşyası imal eden ve satanlar dahil).	Muafiyet durumu münhasıran ve sadece söz konusu hizmetlerle uğraşanlara ilişkin olup, bu hizmetler dışında kalan diğer mal ve hizmetlerin ticareti faaliyeti ile de işgal olunması halinde, fatura vermek mecburiyetinde bulunmayan mal satışları ve hizmet ifalarının tamamını kapsayacak şekilde ÖKC kullanım mecburiyeti bulunacaktır.
2- Mahrukacılar.	
3- Her türlü inşaat işi ile uğraşanlar, (Yol, su, kanalizasyon, kuyu açma, harfiyat, duvar örülmesi, sıva, boya, badana, elektrik, sıhhi ve kalorifer tesisatı, karo ve fayans işleri, cam takılması, her türlü doğrama işleri, parke döşemesi, çevre düzeni ve benzeri işler).	
4- Radyo, televizyon, gazete, dergi ve benzeri basın ve yayın araçları ile ilan ve reklamcılık faaliyetleri ile işgal edenler.	
5- Münhasıran günlük müşteri listesinde kayıtlı müşterilerine hizmet veren otel, motel ve pansiyon işletmecileri.	
6- 195 sayılı Kanun çerçevesinde faaliyet gösteren ilan ve reklam prodüktörleri. (İlan ve reklam ajansları).	
7- 7397 Sayılı Kanunda geçen sigorta ve reasürans şirketleri, sigorta ve reasürans aracılığı hizmeti yapanlar ile bu Kanun kapsamına giren konularda faaliyet gösteren kişi ve kuruluşlar. (Sigorta şirketleri ve sigorta acenteleri vb.)	
8- 1618 sayılı Kanuna göre kurulan seyahat acenteleri.	
9- Pazar takibi suretiyle iş yapanlar.	
10- Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığınca döviz alım-satımına yetkili kılınan müessese ve kurumlar.	

X- 30.09.2017 gün ve 30196 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 483 Sıra No.lu VUK Genel Tebliği 6 ncı Maddesi ile Mecburiyet Dışında Bırakılanlar	
1-Perakende Satışlar Dahil Tüm satışlarında e-Fatura ve/veya e-Arşiv Fatura düzenleyen mükellefler	
<p>YN ÖKC kullanma mecburiyeti bulunan mükelleflerden; 2016 veya müteakip yıllar satış veya gayrisafi iş hasılatı 10 milyon TL'yi, bilanço aktif toplamı 10 milyon TL'yi, bilanço öz sermaye veya öz kaynak toplamı 1 milyon TL'yi aşması koşullarından en az ikisini sağlayan ve 20'den fazla ödeme kaydedici cihaza veya fatura vb. belgeleri düzenlemede kullanılan bilgisayar sistemine sahip olan mükelleflerin, 397 sayılı ve 433 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde belirtilen e-Fatura ve e-Arşiv Fatura uygulamalarına, 13/12/2011 tarihli ve 28141 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 Sıra No.lu Elektronik Defter Genel Tebliğinde belirtilen e-Defter uygulamasına dahil olmaları ve perakende mal satışları ve hizmet ifaları dahil tüm satışlarında elektronik ortamda e-Fatura ve/veya e-Arşiv Faturası düzenlemeyi tercih ettiğini bağlı olduğu vergi dairesine tevsik edici belgelerle birlikte yazılı olarak bildirmeleri halinde, perakende mal satışları ile hizmet ifalarının belgelendirilmesinde ÖKC kullanma mecburiyeti, bildirim vergi dairesi kayıtlarına girdiği tarihten itibaren bulunmamaktadır.</p> <p>Bu muafiyet söz konusu koşulları sağlayan mükelleflerce sonradan açılacak şube işyerleri için de geçerli olacaktır.</p> <p>Ancak bu imkandan yararlanılabilmesi için (397 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde belirtilen e-Fatura Portalı aracılığıyla e-Arşiv Faturası düzenlenmesi hali hariç) düzenlenen e-Arşiv Faturaların bir örneğinin belgenin oluşturulmasını müteakiben; gizliliği, bütünlüğü ve değişmezliği garanti edilerek ve GİB'in erişimine ve sorgulamasına açık olacak şekilde GİB'den e-Fatura saklama hizmeti verme izni bulunan kurumlarda muhafaza edilmesinin sağlanması zorunludur.</p> <p>Diğer taraftan, mükelleflere e-Arşiv Faturalarının düzenlenmesi konusunda GİB'den izin alarak hizmet veren özel entegratör kuruluşlar, her e-Arşiv Faturasının kendi bilgi işlem sistemleri aracılığı ile oluşturulmasını e-Arşiv Raporu ile GİB'e raporlanmasını garanti edecek tedbirleri almak zorundadır.</p>	

Bu muafiyet kapsamına girmekle beraber, işletmelerinde YN ÖKC kullanmaya başlamış olan mükellefler, söz konusu YN ÖKC'lerini e-Fatura veya e-Arşiv Faturalarına ait tahsilat ve ÖKC Bilgi Fişlerinin düzenlenmesi işlemlerinde kullanmaya devam edebileceklerdir.

Muafiyet kapsamına dahil olarak tüm satışlarında e-Fatura veya e-Arşiv Fatura düzenleyen mükelleflerin, söz konusu e-Fatura ve e-Arşiv Faturalarında, mal satışları ile hizmet ifalarının tahsilat işlemlerinde kullandıkları banka vb. kuruluşlara ait EFT-POS cihazlarından gerçekleştirilen tahsilata ilişkin müşteri slibinde yer alan temel bilgilere, e-Fatura ve e-Arşiv Fatura uygulamalarına ilişkin teknik kılavuzlarda belirtildiği şekilde yer vermeleri gerekmektedir.

1/1/2017 tarihinden sonra ilk defa işe başlayan/başlayacak olan mükelleflerin bu madde kapsamında YN ÖKC kullanımından muaf olmaları için, birinci fıkrada belirtilen diğer koşullara sahip olmaları şartıyla, işe başlama anı itibarıyla, bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen satış, gayri safi iş hasılatı, bilanço aktif büyüklüğü, bilanço öz sermaye veya öz kaynak toplamı tutarları yerine sadece ÖKC veya fatura vb. belgeleri düzenlemede kullanılan bilgisayar sistemi sayısının 20 ve üzerinde olması yeterlidir.

Ancak; işe başlanılan yılı (hesap dönemi) izleyen yıla ait yıl sonu bilanço ve gelir tablolarına göre bu maddede belirtilen işletme büyüklüğü ölçülerinden en az ikisini sağlayamayan mükelleflerin, bu yılı izleyen yılın altıncı ayı sonuna kadar faaliyetlerinde YN ÖKC kullanmaya başlamaları zorunlu olacaktır.